

OBSAH

PŘEDMLUVA	/ 8
TŘÍBRO CHUDEJCH	/ 10
OD SKLENĚNÉ TRUBICE AŽ K OZDOBĚ	/ 20
Způsob výroby perličkových vánočních ozdob	22
Organizace práce	22
Foukání dutých perlí	25
Současný foukací stůl	26
Formy	30
Skleněné trubice	32
Stříbření a zlacení perlí	35
Barvení	38
Malování	40
Řezání perlí	45
Návrh perlí	45
Montování ozdob (splétání)	46
Proměny perličkových ozdob	48
FOUKANÉ PERLE V HISTORICKÉM KONTEXTU	/ 52
Jablonec nad Nisou a jeho role	54
Konkurence mezi německými a českými výrobci	54
Japonci	56
Nástup vánočních ozdob	56
Odsun německých obyvatel	57
Znárodnění 1948	57
Od roku 1989 do současnosti	58
PERLAŘSKÉ ŘEMESLO V PONIKLÉ	/ 60
Poniklá na přelomu století	62
Práce ve světnici	62
Začátky perlařského řemesla a Jan Hajna	63
Rozvoj řemesla a firma Stanislava Horný	64

Konkurence	65
Krise na konci 20. let 20. století	66
Firma Františka Černého	66
Znárodnění 1948 a firma Otto Horny	67
Národní podniky Skleněná bižuterie a Železnobrodské sklo	68
Mistr foukač Jindřich Holubec	72
Václav Šír a první „exkurze“	74
Učitel všech foukačů Josef Saska	75
Privatizace v roce 1989, 90. léta 20. století a krize na přelomu tisíciletí	75
Perličkové ozdoby a současnost	78
Perlařina jako nehmotné kulturní dědictví	80

JAK SE ŽIJE PERLAŘŮM

/82

Ozdůbky a perle v příbězích	84
Paní Marie Zuzánková a dlouhá rodinná tradice	84
Paní Jana Koldovská a její tatínek Václav Šír	87
Paní Danuše Skovajsová vzpomíná na maminku Pavlu Holubcovou - Fidlerovou	89
Ladislav Böhm a foukání velkých perlí	92
Jaroslava Valášková a co dělat, když to nejde	93
Paní Eva Hradecká a úskalí práce doma	95
Perlařské řemeslo v lidové slovesnosti	98
Duté perličky jako součást oděvů	100
Z Poniklé kolem světa za 80 dní	102

NÁVODY NA VÝROBU OZDOB /104

Jednoduchá hvězda	107
Rampouch	111
Huderovka	115
Krajkovka	119
Sněhulák	123
Anděl	125

Postupka	129
Magická hvězda	133
Sklovka	137
Vločka	141
Ještěrka	145
Loďka	149
Andílek Kulíšek	153
Konvička	157
Kočárek	161
Andělíček	165
Pavouk	169
Zvonek	173
Letadlo	177
Jízdní kolo	181
Lokomotiva	187
Vagón	193

PERLAŘSKÉ NÁZVOSLOVÍ /196

Názvy perlí	198
Další používané pojmy	207
Poznámky	208
Seznam pramenů a použité literatury	209
Podrobný popis fotografií, jejich autoři a zdroje	211